

คู่มืออบรมเพื่อสร้างจิตตารมณ์ธรรมทูต
ในงานอภิบาลเด็ก และเยาวชนปี 2026

“ยุวธรรมทูต เรียนรู้ที่จะเป็นตัวเอง”

LERNING TO BE ONESELF

Holy Childhood Formation and animation topics 2026
ตามแผนงาน ปี 2025 - 2029

สมณองค์การสนับสนุนงานแพร่ธรรม PMS ในประเทศไทย

คำนำ

คู่มือฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้เด็ก และเยาวชนทุกระดับ ได้รับรู้เข้าใจ ตระหนัก และเชื่อมั่นในรูปแบบการสอน คือ รู้ รัก รับผิดชอบ ก้าวไปด้วยกัน เข้าใจอย่างลึกซึ้ง ทำให้เด็กๆเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ พฤติกรรม และเกิดการปฏิบัติอย่างเกิดผลมากที่สุด พระเยซูเจ้าทรงสอนเราไว้อย่าง น่าประทับใจว่า “ปล่อยให้เด็กเล็กๆ มาหาเราเถิด อย่าห้ามเขาเลย” (มธ.19:14)

เด็กและเยาวชน คือ เป้าหมายของคู่มือฉบับนี้ โดยเฉพาะเด็กและ เยาวชนที่มีอายุ 14 ปี ลงมา โดยแต่ละบท ประกอบไปด้วยรูปแบบการสอน คือ รู้ รัก รับผิดชอบ ก้าวไปด้วยกัน กับเพื่อนยูวธรรมทูต เพราะทุกคนต่างเป็น ผู้ประกาศข่าวดีของพระเยซูเจ้าด้วยกันทุกคน กระบวนการฝึกอบรม มีหัวข้อ เนื้อหาที่สำคัญจากกฤษฎีกาสัมชชาใหญ่ ของพระศาสนจักรคาทอลิก ในประเทศไทย คริสต์ คักราช 2015 เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของ กระบวนการอบรม เพื่อการเรียนรู้ที่จะเป็นตัวเองทำความเข้าใจ

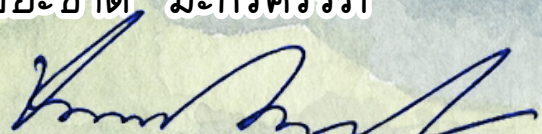
คู่มือหนังสือเป็นเพียงตัวช่วย แต่ตัวตนของเด็กๆเอง ที่เป็นคู่มือที่มี ชีวิต ชีวา และมีความสำคัญมากที่สุด ในการสะท้อนความรักของพระเยซู กุมารผ่านทาง การปฏิบัติของเด็กๆในชีวิตประจำวัน หวังว่าเราทุกคนจะได้ เป็นเพื่อนที่แท้จริงของพระเยซูเจ้าก่อน และพาเพื่อนยูวธรรมทูตมาเป็น เพื่อนของพระเยซูเจ้าด้วย

ขอพระกุมารเยซูช่วยเสริมพลังกาย และกำลังใจพวกเราทุกคน ในการเรียนรู้รูปแบบการสอนของพระเยซูเจ้า ให้พวกเขาได้เข้าใจการเป็น ประจักษ์พยานถึงพระเยซูเจ้าในบริบทของตนเองจึงหวังว่าคู่มืออบรมฉบับนี้ จะเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยทำให้พระศาสนจักรไทย เข้มแข็งมั่นคงในฐานะ ศิษย์พระคริสต์ได้อย่างสมภาคภูมิ

ขอพระกุมารประทานพระพร

คุณพ่อ ปิยะชาติ มะกรครรภ

ลายเซ็น

ผู้อำนวยการสมณองค์กรสนับสนุนงานแพร่ธรรม PMS ในประเทศไทย

คำแนะนำ

การใช้คู่มือฝึกอบรมเพื่อสร้างจิตตารมณ์ธรรมทูตในงานอภิบาลเด็กและเยาวชน

จุดประสงค์

การสร้างบรรยากาศ และการรายงานการประชุม และการเงิน

1. **สร้างบรรยากาศ** ด้วยการร้องเพลงของสมณองค์กรรมทูตเพื่อนช่วยเพื่อน 1 เพลง
2. **ภาวนาเริ่มการประชุม** ฝึกให้สมาชิกภาวนาด้วยท่าที่ถูกต้องและภาวนาอย่างตั้งใจ
3. **เกริ่นนำจุดประสงค์** คือสิ่งที่เราจะเรียนรู้ในวันนี้ ดังนั้นในการประชุมแต่ละครั้ง ผู้นำควรชี้แจงประเด็นสำคัญให้เด็กๆ สามารถจดจำ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
4. **รายงานการประชุม และการเงิน** จากการประชุมในครั้งที่ผ่านมา

คำสอนธรรมทูต

การนำเสนอเนื้อหาแต่ละเรื่องอาจจะใช้กิจกรรมนำเข้าสู่เนื้อหา เช่น การแสดงละคร การทำโปสเตอร์และ กิจกรรมที่ใช้ประกอบการสอนต่างๆ การใช้คำถามเชื่อมโยง การให้แสดงความคิดเห็นก่อน การเรียนรู้ หลังจากนั้นจะให้เนื้อหาเกี่ยวกับคำสอนธรรมทูต ที่สรุปมาให้สั้นๆ และได้ให้เนื้อหาเพิ่มเติมสำหรับผู้นำ

พระคัมภีร์และการไตร่ตรอง

ใช้คำถามเพื่อช่วยสมาชิกได้ทบทวน ทำความเข้าใจ ความหมายและคุณค่าที่สำคัญ ที่ได้เรียนรู้เพื่อจะได้ค้นหาความสัมพันธ์กับมุมมองอื่นๆ ของความรู้ และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกับพระเจ้า ซึ่งเป็นการหล่อหลอม เพื่อสร้างจิตสำนึกให้สมาชิก ดังนั้น ผู้นำจะต้องช่วย และให้เวลาสมาชิก ในการไตร่ตรองด้วย

คำแนะนำ

การใช้คู่มือฝึกอบรมเพื่อสร้างจิตตารมณ์ธรรมทูตในงานอภิบาลเด็กและเยาวชน

ชีวิตจิตธรรมทูต

- 1.ให้ผู้นำ นำการภาวนาสายประจำ**คำธรรมทูต** โดยการสวดบทวันทามารีย์ 10 บท เพื่อขอบพระคุณพระเจ้า หากมีเวลามากสามารถสวดสายประจำคำมากกว่านั้น หรือจนจบ 1 สายก็ได้ และควรสวดสายประจำคำธรรมทูตทุกครั้ง เพราะเป็นชีวิตของกลุ่ม
- 2.ภาวนาโดยเพิ่มจุดประสงค์ของการภาวนา ตามที่แต่ละเรื่องที่ได้กำหนดไว้

ธรรมทูตที่เป็นหนึ่งเดียวกัน (ชีวิตกลุ่ม)

- 1.ให้สมาชิกได้**ฝึกสักครู**
- 2.รับประทานอาหารว่าง**ร่วมกัน** (โดยผู้นำอาจเตรียมขนม นมกล่อง ไว้เพื่อแจกสมาชิก)

ธรรมทูตรับใช้

- 1.ให้เลขาบันทึก**รายงานการประชุม** ผู้นำช่วยแนะนำอย่างใกล้ชิด
- 2.ให้สมาชิก**ประชุมกัน**ว่าจะประกาศข่าวดีด้วยการทำ 1 อย่าง ที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ไป และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของเขา (ให้เลขาจดบันทึกไว้เพื่อการรายงานในการพบปะครั้งต่อไป)
- 3.ให้สมาชิก**ถวายเงินเล็กน้อย** เพื่อนำไปช่วยเหลือเด็กที่มีความยากลำบากกว่าตนเอง (เตรียมกระปุกออมสินของกลุ่มไว้เพื่อใส่เงิน)
- 4.นัดหมายการ**พบปะครั้งต่อไป**

ภาวนาปิด

บทภาวนาของยุวธรรมทูต /บทวันทามารีย์/ตามความเหมาะสม

เป้าหมายของยุวธรรมทูต

ฝึกอบรมเด็กๆ ให้เป็นศิษย์ของพระเยซูเจ้า เพื่อจะได้เป็นผู้ที่สร้างศิษย์ของพระองค์ต่อไป “เป็นศิษย์ เพื่อสร้างศิษย์” โดย.....การมีความเชื่อศรัทธาที่ลึกซึ้งซึ่งการดำเนินชีวิตอย่างซื่อสัตย์ ตามความเชื่อแบ่งปันความเชื่อด้วยความยินดี

คำขวัญ/คติพจน์

“เพื่อนช่วยเพื่อน”

พันธกิจ

แพร่ธรรม สวดภาวนา บริจาค

สมาชิกภาพ

เด็กชาย - หญิง อายุ 14 ปี ลงมา

วันฉลองของยุวธรรมทูต

วันสมโภชพระคริสตเจ้าแสดงองค์

องค์อุปถัมภ์

พระกุมารเยซู

วิธีการฝึกอบรม

*การเรียนคำสอนธรรมทูต*การให้มีชีวิตจิตธรรมทูต

*การรับใช้แบบธรรมทูต*การมีชีวิตกลุ่มเป็นหนึ่งเดียวกันแบบธรรมทูต

องค์ประกอบสำคัญของกลุ่มยุวธรรมทูตคือ

บรรดาสมาชิก และ พี่เลี้ยง (Animator)

สมาชิกกลุ่มยุวธรรมทูต

การเป็นสมาชิกยุวธรรมทูตเป็นการฝึกอบรมเด็กที่มีอายุระหว่าง 6-14 ในการจัดตั้งกลุ่มยุวธรรมทูตนั้น ผู้นำอาจจะแบ่งเด็กๆ ออกเป็นช่วงอายุ เช่น 6 - 8 , 9 - 10 , และ 12 - 14 ปี ส่วนจำนวนของสมาชิกในแต่ละกลุ่มนั้นขึ้นอยู่กับผู้นำ โดยอาจจะแบ่งเป็นกลุ่มย่อยๆ หรือแบ่งให้เท่ากับจำนวนอัครสาวก 12 คนของพระเยซูเจ้าก็ได้

รายชื่อสมาชิกวุฒรรมทูต

ชื่อกลุ่ม (ให้ตั้งชื่อกลุ่มเป็นชื่อนักบุญ/หรือชื่อที่เหมาะสม)

.....

ประธาน

รองประธาน

เลขานุการ

เหรัญญิก

สมาชิก

สมาชิก

สมาชิก

สมาชิก

สมาชิก

คุณครู/พี่เลี้ยงกลุ่ม (Animator)

แนวคิด "เป็นศิษย์ เพื่อสร้างศิษย์"

การจัดตั้งกลุ่ม BCC (Basic Christian Communities) ในเด็ก เป็นหัวใจสำคัญของการส่งต่อความเชื่อ ในคริสต์ศาสนาอย่างยั่งยืน โดยเน้นให้เด็กๆ ไม่เพียงแต่รับฟังคำสอน แต่ให้เขามีส่วนร่วม และเติบโตขึ้นเป็นผู้นำที่สามารถประกาศข่าวดีต่อผู้อื่นได้

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการสร้างศิษย์ตามแนวทางนี้ คุณสามารถดำเนินการผ่านกระบวนการหลักๆ ดังนี้:

1. เข้าใจหัวใจของกลุ่ม BCC สำหรับเด็ก

การจัดตั้งกลุ่ม BCC คือการสร้าง "ครอบครัวเล็กๆ" ในวัดหรือโรงเรียน ที่เด็กๆ มาพบปะ แบ่งปันพระวาจา และช่วยเหลือกัน โดยมีสโลแกนคือ "เด็กช่วยเด็ก เด็กสวดให้เด็ก และเด็กประกาศข่าวดีแก่เด็ก" ซึ่งเป็นจิตตารมณ์กลุ่ม ยุทธธรรมทูตทั่วโลก ที่เน้นการฝึกอบรมเด็กช่วงอายุ 14 ปี ลงมา

2. ขั้นตอนการ "เป็นศิษย์" (Discipleship)

ก่อนที่เด็กจะไปสร้างศิษย์คนอื่นได้ เขาต้องสัมผัสความรักของพระเจ้า ด้วยตัวเองก่อน: การฟังพระวาจา / เรื่องราวของพระเยซูเจ้า: เพื่อให้เขาฝึกฟังเสียงของพระเจ้าในชีวิตประจำวัน

การเป็นแบบอย่าง: เน้นการฝึกฝนวินัยคริสตชน เช่น การสวดภาวนา การไปมิสซา และการทำความดีเล็กๆ น้อยๆ เพื่อให้เขาเป็น "ศิษย์" ที่มีคุณภาพ

3. ขั้นตอนการ "สร้างศิษย์" (Disciple-making)

เมื่อเด็กๆ เริ่มเข้มแข็งในความเชื่อ ก็ถึงเวลาส่งเสริมให้เขากลายเป็น "ผู้สร้าง":

การมอบหมายบทบาท: ให้เด็กๆ ได้ลองเป็นผู้นำสวด นำเพลง หรือรับผิดชอบกิจกรรมในกลุ่มเล็กๆ ของตนเอง

การออกไปประกาศข่าวดี: ส่งเสริมให้เด็กๆ ชักชวนเพื่อนมาทำกิจกรรมที่วัด หรือร่วมทำกิจกรรมเมตตาปราณี (Charity) เช่น การไปเยี่ยมคนชรา หรือแบ่งปันของเล่นให้เพื่อนที่ขาดแคลน

การจัดตั้งกลุ่มย่อย: แบ่งกลุ่มตามช่วงชั้น (เช่น ป.1-3 ,ป.4-6 ,ม.1-3 ปี) เพื่อให้เด็กโตได้ดูแลเด็กเล็ก และเรียนรู้การเป็น "ศิษย์ผู้นำ"

4. บทบาทของผู้ใหญ่/ครูคำสอน

ในบริบทของ BCC ผู้ใหญ่ไม่ใช่ "ครู" ที่คอยสั่ง แต่เป็น "ผู้อำนวยความสะดวก" (Facilitator) ที่คอยกระตุ้นประคอง ให้คำปรึกษา และสร้างบรรยากาศที่ปลอดภัยให้เด็กๆ ได้แสดงออกอย่างเต็มที่

1. เป้าหมายของยุวธรรมทูต

ฝึกอบรมเด็ก ๆ ให้เป็นศิษย์ของพระเยซูเจ้า เพื่อจะได้เป็น
ผู้ที่สร้างศิษย์ของพระองค์ต่อไป "เป็นศิษย์ เพื่อสร้างศิษย์"

โดย...

- การมีความเชื่อศรัทธาที่ลึกซึ้ง
- การดำเนินชีวิตอย่างซื่อสัตย์ตามความเชื่อ
- การแบ่งปันความเชื่อด้วยความยินดี

2. คำขวัญ/คติพจน์

"เพื่อนช่วยเพื่อน"

3. พันธกิจ

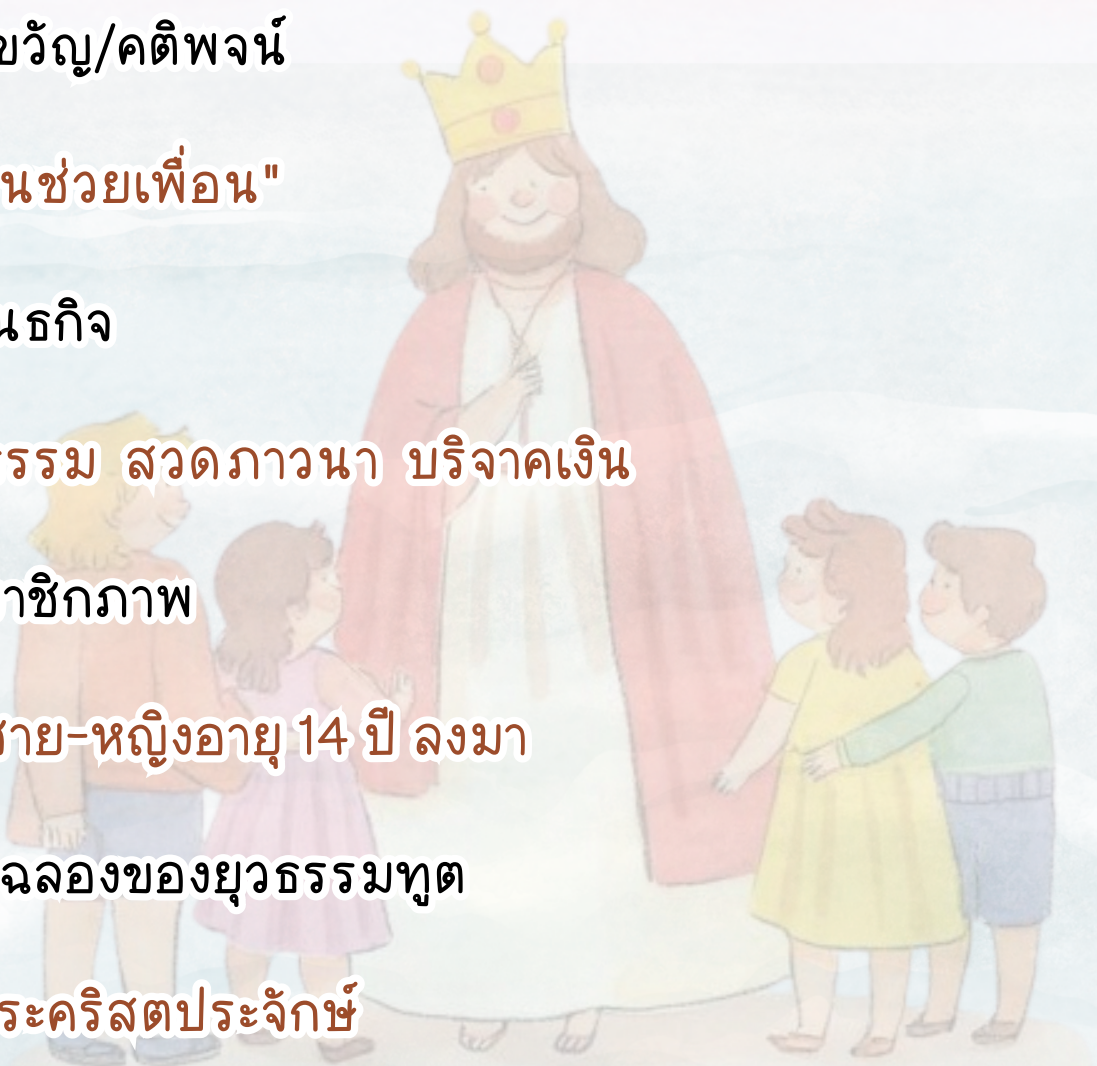
แพร่ธรรม สวดภาวนา บริจาคเงิน

4. สมาชิกภาพ

เด็กชาย-หญิงอายุ 14 ปี ลงมา

5. วันฉลองของยุวธรรมทูต

วันพระคริสตประจักษ์

6. องค์อุปถัมภ์ พระเยซูกุมาร

7. วิธีการฝึกอบรม

- การเรียนคำสอนธรรมทูต
- การให้มีชีวิตจิตธรรมทูต
- การรับใช้แบบธรรมทูต
- การมีชีวิตกลุ่ม เป็นหนึ่งเดียวกันแบบธรรมทูต

8. องค์ประกอบสำคัญของกลุ่มยุวธรรมทูตคือ :

บรรดาสมาชิก และ พี่เลี้ยง(Animator)

9. การเป็นสมาชิก

ยุวธรรมทูตเป็นการฝึกอบรมเด็กที่มีอายุระหว่าง 6-14 ปี ในการจัดตั้งกลุ่มยุวธรรมทูตนั้น ผู้นำอาจจะแบ่งเด็ก ๆ ออกเป็นช่วงอายุ เช่น 6-8 , 9-10, และ 12-14 ปี ส่วนจำนวนของสมาชิกในแต่ละกลุ่มนั้น ให้ขึ้นกับผู้นำ โดยอาจจะแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ อีกรักก็ได้

10. ชื่อ แต่ละกลุ่มควรที่จะมีชื่อของตนเอง

ชื่อนักบุญองค์อุปถัมภ์หรือชื่อที่มีความหมายอื่น ๆ เช่น รุ่งอรุณ
ดวงตะวัน ฯลฯ

ทำไมต้องมีผู้นำกลุ่ม

- ยุวธรรมทูตเป็นของเด็ก ๆ สำหรับ เด็ก ๆ และโดยเด็ก ๆ ที่มีอายุตั้งแต่ 6-14 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงวัย ที่มีความสำคัญอย่างมาก เพราะเป็นวัยที่กำลังเสริมสร้าง ทักษะคติสำหรับชีวิต

- โดยลำพังเด็ก ๆ เอง ตัวเขาไม่สามารถให้การอบรมตัวเขาเอง ดังนั้น พวกเขาจึงต้องมีคุณพ่อคุณแม่และผู้ใหญ่ที่จะให้ความช่วยเหลือ ชี้แนะแนวทาง และให้ความมั่นใจแก่พวกเขา ในการดำเนินชีวิต

- นอกจากนี้ เป้าหมายของเด็กยุวธรรมทูต คือการรู้จักพระเจ้า ดำเนินชีวิตตามแบบฉบับของพระองค์ และมีส่วนที่จะแบ่งปันความเชื่อ ในองค์พระผู้เป็นเจ้าให้กับคนอื่น ๆ จึงไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะสามารถบรรลุผลได้ นอกจากว่าจะมีผู้นำและช่วยเหลือพวกเขา

ทำไมต้องมีผู้นำกลุ่ม

- ทุกวันนี้คุณพ่อคุณแม่มีเรื่องที่ต้องรับผิดชอบมากมาย ไม่สามารถ ติดตามลูก ๆ ในการพัฒนาความเชื่อของเขา จึงต้องการผู้อื่นที่สามารถ ช่วยเหลือพวกเขาได้

- ด้วยเหตุผลต่าง ๆ เหล่านี้ เราจึงมองเห็นความสำคัญของผู้นำ หรือผู้อภิบาลกลุ่มที่จะต้องก้าวไปด้วยกันกับบรรดาเด็ก ๆ ในการเดินทาง แห่งความเชื่อ และในการอบรมเชิงธรรมทูต ซึ่งมีบทบาทที่จะเป็นแบบอย่าง และนำพวกเขาไปใกล้ชิดกับพระเยซูเจ้ามากขึ้น เพื่อจะมีส่วนในพันธกิจ ของพระองค์

กิจกรรมของกลุ่ม

กิจกรรมของแต่ละกลุ่ม มีดังนี้

- 1) การประชุมประจำสัปดาห์
- 2) ภาวนาเพื่อการแพร่ธรรมและการทำกิจศรัทธา
(ส่วนตัวหรือเป็นกลุ่ม)
- 3) งานประกาศพระวรสาร
(ทั้งทางตรงและทางอ้อม : การเป็นประจักษ์พยาน)
- 4) จัดแบ่งปันสิ่งของ และการเก็บทานเพื่องานแพร่ธรรม

การประชุม

ก. ตำแหน่งหน้าที่ในการประชุม

- 1) กลุ่มแต่ละกลุ่มควรจัดการประชุมอย่างสม่ำเสมอ
- 2) ผู้เป็นประธานการประชุมคือคนที่ได้รับเลือกจะเป็นครั้ง ๆ ไป หรือเป็นตลอดทั้งปีก็ได้
- 3) กลุ่มควรมีเลขาถาวรเพื่อบันทึกการประชุม และเก็บเอกสาร ของกลุ่มไว้ในที่ปลอดภัย และยังมีหน้าที่โต้ตอบจดหมายอีกด้วย
- 4) กลุ่มควรมีเหรียญก ผู้ซึ่งจัดทำกรเรียไรจากสมาชิก ขอบริจาคจากผู้ใจบุญ และจดบัญชีให้เรียบร้อย เงินที่เหลือความจำเป็น ให้ฝากไว้กับคุณพ่อเจ้าวัด หรือนักบวชหรือผู้นำ เหรียญกจะต้อง รายงานต่อที่ประชุมทุกครั้ง

